MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tal-31 ta' Mejju, 2012

Appell Civili Numru. 18/2011

Salvu Zahra

vs

John Farrugia, Alexia Farrugia u Dr. Paul Farrugia f'isimhom proprju u f'isem d-ditta kummercjali Farrugia Lighting and Interiors

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Illi fit-2 ta' Gunju 2011 it-Tribunal Industrijali ppronunzja s-segwenti decizjoni fl-ismijiet premessi: -

"It-Tribunal,

Dan il-Kaz gie referut lit-Tribunal Industrali permezz ta' Dikjarazzjoiii tar-rikorrent Salvu Zahra, prezentata fir-Registru tal-Qorti datat 11 ta' Settembru 2007. Meta it-Tribunal Industriali beda jisma' il-kaz in kwestjoni, deher

ir-rikorrrent assistit mill-Avukat Owen Bonnici u ghas-Socjeta` intimata deher l-Avukat Paul Farrugia.

Fl-istqarrija tal-Kaz ir-rikorrent jghid, li huwa beda jahdem ma' Joseph Farrugia u d-ditta kummercjali Farrugia Enterprises fl-1960, meta huwa kien ghadu tifel ta' 13-il sena u x-xoghol tieghu kien li jiehu hsieb ix-xoghol kollu tad-ditta u dan kien fuq kuntratt indefinit.

Ir-rikorrent ikompli jghid, li madwar tliet snin ilu l-hanut li kien f'Naxxar Road, Balzan inghalaq u gie trasferit ghal ma' Farrugia Lightining and Interiors li hi d-ditta tat-tfal ta' Joseph Farrugia. Huwa jkompli jghid, li mdawar sena u xahrejn ilu gie impjegat storekeeper gdid certu Derek Conti.

Ir-rikorrent jghid ukoll, li r-relazzjoni ta' bejn l-esponenti u Derek Conti ma kinetx tajba tort tal-attitudni tieghu. Huwa jghid ukoll, li fil-bidu ta' Awwissu sehh incident bejn it-tifel tar-rikorrent li kien jahdem ukoll mad-ditta. L-incident in kwestjoni inqala' tort tan-nuqqas ta' ippjanar ta' Derek Conti, li baghat ghar-rikorrrent u t-tifel tieghu fuq xoghol minghajr ma ccekkja d-delivery b'konsegwenza, li r-rikorrent u ibnu damu siegha u nofs ifittxu linfa fil-mahzen, meta din il-linfa ma kenitx hemm. Huwa jghid ukoll, li meta hu u ibnu marru fix-showroom biex jitkellmu ma' Derek Conti, dana bghat lill Stephen jaqla' linfa mis-sular ta' fuq. Ir-rikorrent jghid ukoll illi, hu u niezel Stephen talab lil Derek biex din il-linfa jitfaghha go borza u Stephen wara li ghamel xoghol iehor, rega' tela' fuq u hu niezel Derek qallu, li dina l-linfa ried jippakkjaha bilfors. Ir-rikorrrent jghid, li Stephen wiegeb lil Derek, li ma kien hemm xejn ta' bilfors u l-affari waqfet hemm.

Ir-rikorrent jghid ukoll, li l-ghada hu u ibnu marru jzarmaw fil-fiera tan-Naxxar u ghamlu nofs ta' nhar fix-showroom inizzlu x-xoghol. F'xi nofsinhar, huma u sejrin lejn il-mahzen, gie Derek biex jaghti warning lil Stephen fuq dak li kien gara l-gurnata ta' qabel. Huwa jghid ukoll, li dan il-warning inghata bil-miktub u b'reazzjoni ta' dan ir-rikorrrent qabad u qatta l-warning.

Ir-rikorrent jghid ukoll, li dak il-hin hareg is-Sur Farrugia mix-showroom u kecca lil Stephen u qal lir-rikorrent biex joqghod hemm. Ir-rikorrent jghid, li peress li kien kommos b'dak li kien ghadu kemm gara wiegeb li kien se jmur ma' ibnu u l-ghada jithaddtu bil-kwiet.

Ir-Rikorrent jghid ukoll, li l-ghada fil-ghodu ghal hin tas-sebgha huwa u ibnu marru wara l-bieb tas-Sur John Farrugia u tkellmu. Huwa jghid ukoll li qalulu li Stephen kien spicca u lilu kienu se jcemplulu. Huwa jghid ukoll, li fil-ghaxija hu u ibnu marru jkellmu lil Dr Paul Farrugia li hu wiehed mill-propjetarji u qallhom li kien se jcempillhom.

Ir-rikorrent ikompli jghid, li wara hamest ijiem cempell lil John Farrugia kemm-il darba u dana qatt ma wiegeb. Wara huwa halla messagg u John Farrugia qallu li kien se jerga' jcempillu izda kien kollu ghal xejn ghax ma cempilx.

Ir-rikorrent jghid ukoll, li wara li ghadda perjodu li kien bil-leave u liema leave kien diga` applika ghalih rega' mar ikellem lil Dr Farrugia u dan qallu car u tond li missieru ma kienx iridu jidhol lura.

Is-Socjeta` intimata fl-istqarrija tal-Kaz taghha tghid, li ma huwiex minnu li r-rikorrent gie avzat fit-23 ta' Awwissu 2007, bil-fomm li kien qieghed jigi mitmum l-impieg tieghu. Fil-fatt, ir-rikorrent volontarjament irrizenja mill-impieg tieghu u abanduna l-post tax-xoghol qabel dik id-data, tant li kkonsenja c-cwievet tal-imhazen u c-cavetta tal-van tax-xoghol li kien ikun dejjem fil-pussess tieghu. Is-Socjeta` tghid ukoll, li minn dak inhar ir-rikorrent ma rritornax ghax-xoghol u l-ewwel darba li ttanta jikkuntattja lill-kumpanija kien madwar ghaxart ijiem wara. Is-Socjeta` tghid ukoll, li minghajr pregudizzju ghall-premess, dak inhar tal-incident Saviour Zahra ittanta ihebb ghal impjegat iehor li kien gie moghti warning bil-miktub lit-tifel tieghu, li kien ukoll impjegat tas-Socjeta`. Is-Socjeta` tghid ukoll, li sahansitra qabad il-warning u qattghu, u kien f'dak il-mument li b'rabja abbanduna l-post tax-xoghol. Is-Socjeta` ittemm l-istqarrija tal-Kaz taghha fejn tghid, li r-rikorrrent kien il-kagun ta' incidenti varji li kollha kienu jimmeritaw it-terminazzjoni immedjata tal-impieg tieghu.

Mill-provi jirrizulta, li r-rikorrent kien ilu impjegat ma Farrugia ghal madwar 47 sena minn mindu kellu 13-il sena u issa kien wasal ghal zmien tal-irtirar mix-xoghol. Mill-provi jirrizulta wkoll, li r-relazzjoni bejn John Farrugia, li kien il-propjetarju originali kienet iktar wahda ta kollegi milli tal-imghallem u l-lavrant.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li meta t-tfal ta' John Farrugia hadu it-tmexxija tan-negozju f'idejhom ippruvaw jamministraw in-negozju b'mod differenti u aktar bi professjonalita` fejn, impjegaw haddiema li kienu jiehdu hsieb l-amministrazzjoni tan-negozju. Din il-bidla fil-kultura waslet, biex irrizultat f'konflitt bejn l-impjegati li f'dan il-kaz kien ir-rikorrent li kien imdorri li n-negozju jitmexxa differenti u Derek Conti li kien l-impjegat li kien jiehu hsieb certa amministrazzjoni tal-Kumpanija.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li l-Kaz in kwestjoni sehh meta t-tifel tar-rikorrent ircieva warning minghand Derek Conti u r-rikorrrent li kien imdorri li l-problemi jigu ittratti mod iehor, li fejn ikun hemm nuqqas jitkellem direttament mas-sid u l-kwestjoni tieqaf hemm, intervjena billi qabad dan il-warning u qattghu. F'dak il-hin qamet ftit kommossjoni, sar ftit ghajjat izda mill-provi ma jidher li ma kien hemm l-ebda att ta' vjolenza.

Mill-provi jirrizulta wkoll, li waqt din il-kommossjoni gie imkecci t-tifel tar-rikorrent, li min-naha tieghu telaq id-dar mieghu.

It-Tribunal Industrijali jikkunsidra diversi aspetti ta' dan l-kaz u l-ewwel aspett li jikkunsidra huwa, li ir-rikorrent kien ilu jahdem mas-Socjeta` ghal madwar 47 sena. It-Tribunal Industrijali jikkunsidra wkoll, li r-relazzjonijiet bejn il-propjetarju originali u r-rikorrent kienet iktar wahda ta' kollegi milli tal-imghallem u l-lavrant. It-Tribunal Industrijali jikkunsidra wkoll, li fil-waqt li naqas ir-rikorrent meta qatta' l-warning u telaq mill-post tax-xoghol pero` fl'ebda stadju ma jirrizulta li hu abbanduna l-post tax-xoghol u ghaldaqstant, fil-waqt li kien hemm nuqqas, dan in-nuqqas

lanqas jimmerta terminazzjoni tal-impieg u dan dejjem fid-dawl tas-servizz twil li hu ta lill-Kumpanija.

Wara li t-Tribunal Industrijali ra u kkunsidra li statements of case tal-partijiet, sema' u evalwa l-evidenza tax-xhieda prodotti, ra u kkunsidra d-dokumenti esebiti u prezentati, ra u kkunsidra s-sottomissjonijiet finali u dawk addizjonali tal-partijiet, dejjem fid-dawl tal-Kunsiderazzjonijiet tat-Tribunal citati hawn fuq issib, li t-Terminazzjoni tal-impieg tar-rikorrent kienet ingusta u t-Tribunal Industrijali jiddeciedi wkoll, li fil-waqt li l-impieg ma jergax jigi moghti lura, is-Socjeta` ghandha thallas lir-rikorrent kumpenss li jammonta s-somma ta' €3,000 (tliet elef ewro), liema kumpenss ghandu jithallas fi zmien xahar mid-data ta' din id-decizjoni.

Ghall-finijiet tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta rigwardanti drittijiet tad-difensur tal-partijiet, dawn qed jigu ffissati fl-ammont ta' disghin ewro.

B' hekk tintemm din il-Kwestjoni tax-Xoghol."

Rat ir-rikors ta' Salvu Zahra datat 10 ta' Gunju 2011 fejn talab lill-Qorti sabiex *in vista* tal-aggravji minnu mressqa tilqa' l-appell tieghu u dan billi tirrevoka u thassar is-sentenza appellata.

Rat li dan l-appell kien appuntat ghas-smigh ghas-seduta tas-6 ta' Dicembru 2011.

Rat ir-risposta ta' l-appellati John Farrugia, Alexia Farrugia u Dr. Paul Farrugia f'isimhom proprju u f'isem id-ditta Farrugia Lighting and Interiors datata 8 ta' Lulju 2011 a fol 10 tal-process fejn sostnew ghar-ragunjiet hemm indikati li t-Tribunal Industrijali kellu jiddeciedi li t-terminazzjoni tal-impjieg kienet wahda gusta u jirreferu ghall-appell li huma intavolaw fuq dan l-istess kaz; kemm il-darba tali decizjoni tigi kkonfermata huma issottomettew li l-ammont ta' kumpens huwa xieraq u gust fic-cirkostanzi u ghalhekk taht dan l-aspett l-appell ghandu jigi michud wkoll.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fit-6 ta’ Dicembru 2011 fejn meta ssejjah l-appell deher Dr. Owen Bonnici ghall-appellant, u Dr. Paul Farrugia ghall-appellati. Id-difensuri trattaw il-kaz. L-appell gie differit ghas-sentenza ghall-31 ta’ Mejju 2012.

Rat l-atti kollha tal-istess kawza inkluz id-decizjoni tat-Tribunal Industrijali fl-ismijiet premessi datata 2 ta’ Gunju 2011.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi dan l-appell Ibbazat fuq il-vantazzjoni li ghalkemm it-tkeccija kienet wahda ingusta kif iddecieda t-Tribunal, pero’ jemmen li l-ammont ta’ kumpens kien baxx tenut kont ic-cirkostanzi tal-kaz.

Illi din il-Qorti thoss li kif impost l-istess appell huwa skarn, izda fuq kollox ma jidhirx li dan huwa ppermjat fuq xi punt ta’ dritt, u allura l-ammont ta’ kumpens moghti huwa fin-natura tieghu punt ta’ fatt li jidhol fl-isfera esklussiva tal-valutazzjoni diskrezzjonali mit-Tribunal (**“Anabelle Cumbo vs Float Glass Ltd”** (A.I.C. – 3 ta’ Ottubru 2003) u ghalhekk bhala tali, jirrizulta li l-appell sottomess ma jistax jitqies li huwa ammissibbli ghar-raguni li ma jmissx il- “punt ta’ ligi” ghal liema hu moghti d-dritt ta’ l-appell skond l-**artikolu 82 (3) tal-Kap. 452 (“Louis Camilleri vs Arrow Express Limited”** (A.I.C. (PS) – 13 ta’ Frar 2009). F’dan is-sens hija d-decizjoni fl-istess ismijiet premessi **“Salvu Farrugia vs John Farrugia et”** (Appell Numru 19/2011 – A.I. C (RCP) 31 ta’ Mejju 2013) u a skans ta’ reputazzjoni ssir riferenza ghal din id-decizjoni u l-principji hemm enuncjati (li fuq kollox jemanu mill-istess fatti u sentenza tat-Tribunal Industrijali).

Illi f’dan il-kaz l-appell huwa xott minn kull konsiderazzjoni u l-Qorti, difficli tara kif l-istess appell jista’ jew seta`

jirnexxi, u dan anke mill-optika tal-indikaturi indikati fl-**artikolu 81 (2) (a) tal-Kap. 452** ghaliex fuq kollox l-appellant ma indikax liema minnhom gie b'xi mod injorat mit-Tribunal, u hija gurisprudenza kostanti li din il-Qorti ghandha ragonevolment tassumi illi t-Tribunal ha in konsiderazzjoni c-cirkostanzi kollha tal-kaz **("Godwin Vassallo vs Vittoriosa Gaming Limited"** A.I.C (RCP) – 28 ta' Marzu 2008); **"Joan Montanaro vs Baystreet Hotel Complex Ltd vs BayStreet Holdings Ltd"** (A.I.C. (RCP) – 13 ta' Marzu 2009). B'hekk l-appell qed jigi michud.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tilqa' it-tielet eccezzjoni sollevata mill-appellati fir-risposta taghhom datata 8 ta' Lulju 2011 biss inkwantu l-istess hija konsistenti ma' dak hawn deciz, **tichad l-appell interpost mill-appellanti Salvu Zahra fir-rikors tal-appell tieghu datat 10 ta' Gunju 2011 ghaliex huwa nfondat fil-fatt u fid-dritt ghar-ragunijiet hawn decizi, b'dan li din il-Qorti qed tikkonferma d-decizjoni tat-Tribunal Industrijali fl-ismijiet "Salvu Zahra vs John Farrugia et" (Decizjoni Numru 2079/HW) datata 31 ta' Jannar 2011 (Kaz Numru 2529/HW) ghall-finijiet u effetti kollha tal-Ligi.**

Bl-ispejjez kollha kontra l-appellant Salvu Zahra.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------